

Character Profiles – Part 1 Haman: The Blindness of Vaulting Ambition

I have no spur
To prick the sides of my intent, but only
Vaulting ambition, which o'erleaps itself,
And falls on th'other. . . . (Macbeth, I:7)

I) Haman's Rise and Plot

1 Sometime later, King Ahasuerus promoted Haman, Hammedatha the Agagite's son, by promoting him above all the officials who worked with him. 2 All the royal workers at the King's Gate would kneel and bow facedown to Haman because the king had so ordered. But Mordecai didn't kneel or bow down. 3 So the royal workers at the King's Gate said to Mordecai, "Why don't you obey the king's order?" 4 Day after day they questioned him, but he paid no attention to them. So they let Haman know about it just to see whether or not Mordecai's words would hold true. (He had told them that he was a Jew.) 5 When Haman himself saw that Mordecai didn't kneel or bow down to him, he became very angry. 6 But he decided not to kill only Mordecai, for people had told him Mordecai's race. Instead, he planned to wipe out all the Jews, Mordecai's people, throughout the whole kingdom of Ahasuerus. 7 In the first month (that is, the month of Nisan) in the twelfth year of the rule of King Ahasuerus, servants threw pur, namely, dice, in front of Haman to find the best day for his plan. They tried every day and every month, and the dice chose the thirteenth day of the twelfth month (that is, the month of Adar). 8 Then Haman said to King Ahasuerus, "A certain group of people exist in pockets among the other peoples in all the provinces of your kingdom. Their laws are different from those of everyone else, and they refuse to obey the king's laws. There's no good reason for the king to put up with them any longer. 9 If the king wishes, let a written order be sent out to destroy them, and I will hand over ten thousand kikkars of silver to those in charge of the king's business. The silver can go into the king's treasuries." 10 The king removed his royal ring from his finger and handed it to Haman, Hammedatha the Agagite's son, enemy of the Jews. 11 The king said to Haman, "Both the money and the people are under your power. Do as you like with them." 12 So in the first month, on the thirteenth day, royal scribes were summoned to write down everything that Haman ordered. The orders were for the king's rulers and the governors in charge of each province, as well as for the officials of each people. They wrote in the alphabet of each province and in the language of each people. They wrote in the name of King Ahasuerus and sealed the order with the king's royal ring. 13 Fast runners were to take the order to all the provinces of the king. The order commanded people to wipe out, kill, and destroy all the Jews, both young and old, even women and little children. This was to happen on a single day—the thirteenth day of the twelfth month (that is, the month of Adar). They were also to seize their property. 14 A copy of the order was to become law in each province and to be posted in public for all peoples to read. The people were to be ready for this day to do as the order commanded. 15 Driven by the king's order, the runners left Susa just

(1 מגילת אסתר (פרק ג')

(א) אחר הדברים האלה גדל המלך אחשורוש את המן בן המדתא האגגי וינשאהו וישם את כסאו מעל כל השרים אשר אתו: (ב) וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כרעים ומשתחוים להמן כי כן צוה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה: (ג) ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך: (ד) ויהי כאמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי: (ה) ויגרא המן כי אין מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן חמה: (ו) ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרדכי: (ז) בחדש הראשון הוא חדש ניסן בשנת שתים עשרה למלך אחשורוש הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר: ס (ח) ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם אחד מפוזר ומפוזר בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם שנות מפל עם ואת דתי המלך אינם עשים ולמלך אין שוה להניחם: (ט) אם על המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים כסף אשקול על ידי עשי המלאכה להביא אל גנוי המלך: (י) ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן המדתא האגגי צר היהודים: (יא) ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך: (יב) ויסקראו ספרי המלך בחדש הראשון בשלושה עשר יום בו ויכתב ככל אשר צוה המן אל אחשורוש המלך ואל הפחות אשר על מדינה ומדינה ואל שרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם כל שונו בשם המלך אחשורוש וכתב ונתתם בטבעת המלך: (יג) וישלוח ספרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבז: (יד) פתשו הכתב והנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות עתדים ליום הזה: (טו) הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והדת נתנה בשיושן הביירה והמלך והמן ישבו לשיתות והעיר שושן נבוכה: פ

as the law became public in the fortified part of Susa. While the king and Haman sat down to have a drink, the city of Susa was in total shock.

The Aggagite – the earlier commentaries explained that this refers to Agag the king of Amalek. And later commentaries suggest that this Agag is not the king of Amalek, but rather the name of a Persian family. And there are those that suggest that the Jews used the term “Agagite” because of his wickedness, the way we today are accustomed to refer to haters of the Israel as “Amalek”.

(2) פירוש דעת מקרא על מגילת אסתר [עמוס חכם] (ג:א)

האגגי – הקדמונים פרשו מזרע אגג מלך עמלק. ומן האחרונים יש שמשערים, שיאגגי זה אינו אגג מלך עמלק, אלא שם משפחה פרסית. ויש משערים, שהיהודים כנוהו 'אגגי' על שם רשעו, כמו שגם היום נוהגים לכנות גוי רשע שונא ישראל 'עמלק'.

(3) תרגום שני – אסתר (ג:א)

(א) בתר פתגמיא האליו, רבי מלכא אחורוש, ית המן בר המדתא אגגיא, בר סרח בר כוזא בר אלפלוט, בר דיוס, בר דיוסיס, בר פרוס, בר מעדן, בר בלעקון, בר אנתמיורוס, בר הדרוס, בר שגר, בר נגר, בר פרמשתא, בר וזיתא, בר עמלק, בר דלחינתיה דאליפז בוכריה דעשו, ורבי יתיה ונטיל יתיה, ושוי ית כורסייה, לעיל מן כל ברברנוי ועבדוי.

II) Haman's Blindness

(4) מגילת אסתר (ה:ט-יד)

9 That day Haman left Esther's place happy, his spirits high, but then he saw Mordecai in the King's Gate. Mordecai neither stood up nor seemed the least bit nervous around him, so Haman suddenly felt great rage toward Mordecai. 10 But Haman held himself back and went on home. He sent word that his friends and his wife Zeresh should join him there. 11 Haman boasted to them about his great wealth and his many sons. He told all about how the king had honored him by promoting him over the officials and high royal workers. 12 "Best of all," Haman said, "Queen Esther has invited no one else but me to join the king for food and drinks that she has prepared. In fact, I've been called to join the king at her place tomorrow! 13 But all this loses its meaning every time I see Mordecai the Jew sitting at the King's Gate." 14 So his wife Zeresh and all his friends told him: "Have people prepare a pointed pole seventy-five feet high. In the morning, tell the king to have Mordecai impaled on it. Then you can go with the king to the feast in a happy mood." Haman liked the idea and had the pole prepared.

(ט) ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב ו**כראות המן את מרדכי בשער המלך ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמה**: (י) ו**יתאפק המן ויבוא אל ביתו וישלח ויבא את אהביו ואת זרש אשתו**: (יא) ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו ואת כל אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו על השרים ועבדי המלך: (יב) ויאמר המן אף לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר עשתה כי אם אותי וגם למחר אני קרוא לה עם המלך: (יג) ו**כל זה איננו שוה לי בכל עת אשר אני ראה את מרדכי היהודי יושב בשער המלך**: (יד) ו**תאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו עץ גבה חמשים אמה** ובבקר אמר למלך ו**יתלו את מרדכי עליו ובא עם המלך אל המשתה שמח וייטב הדבר לפני המן** ויעש העץ: פ

III) Haman's Blindness Leads to His Downfall

(5) מגילת אסתר (ו:ו-יד)

6 When Haman entered, the king asked him, "What should be done for the man whom the king really wants to honor?" Haman thought to himself, Whom would the king really want to honor more than me? 7 So Haman said to the king, "Here's what should be done for the man the king really wants to honor. 8 Have servants bring out a royal robe that the king himself has worn and a horse on which the king himself has ridden. It should have a royal crest on its head. 9 Then hand over the robe and the horse to another man, one of the king's officials. Have him personally robe the man whom the king really wants to honor and lead him on the horse through the city square. As he goes, have him shout, 'This is what the king does for the man he really wants to honor!'" 10 Then the king said to Haman, "Hurry, take the robe and the horse just as you've said and do exactly that for Mordecai the Jew, who works at the King's Gate. Don't leave out a single thing you've said!" 11 So Haman took the robe and the horse and put the robe on Mordecai. He led him on horseback through the city square, shouting as he went, "This is what the king does for the man he really wants to honor!" 12 Afterward, Mordecai returned to the King's Gate, while Haman hurried home feeling great shame, his head covered. 13 Haman told his wife Zeresh and all his friends everything that had happened to him. Both his friends and his wife said to him, "You've already begun to lose out to Mordecai. If he is of Jewish birth, you'll not be able to win against him. You are surely going to lose out to him." 14 They were still discussing this with him when several royal eunuchs arrived. They quickly hurried Haman off to the feast that Esther had prepared.

(ו) ויבוא המן ויאמר לו המלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר המן בלבבו למי יחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני: (ז) ויאמר המן אל המלך איש אשר המלך חפץ ביקרו: (ח) ויבאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך ואשר נתן כתר מלכות בראשו: (ט) ונתון הלבוש והסוס על יד איש משרי המלך הפרתמים והלבישו את האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרכיבהו על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו: (י) ויאמר המלך להמן מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ויעשה כו למרדכי היהודי וישוב בשער המלך אל תפל דבר מפל אשר דברת: (יא) וינחח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו: (יב) וישב מרדכי אל שער המלך והמן נדחף אל ביתו ונחפוי ראש: (יג) ויספר המן לזרש אשתו ולכל אהביו את כל אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע היהודים מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא תוכל לו כי נפול תפול לפניו: (יד) עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו להביא את המן אל המשתה אשר עשתה אסתר:

IV) Haman's Downfall

(6 מגילת אסתר (פרק ז')

1 When the king and Haman came in for the banquet with Queen Esther, 2 the king said to her, "This is the second day we've met for wine. What is your wish, Queen Esther? I'll give it to you. And what do you want? I'll do anything—even give you half the kingdom." 3 Queen Esther answered, "If I please the king, and if the king wishes, give me my life—that's my wish—and the lives of my people too. That's my desire. 4 We have been sold—I and my people—to be wiped out, killed, and destroyed. If we simply had been sold as male and female slaves, I would have said nothing. But no enemy can compensate the king for this kind of damage." 5 King Ahasuerus said to Queen Esther, "Who is this person, and where is he? Who would dare do such a thing?" 6 Esther replied, "A man who hates, an enemy—this wicked Haman!" Haman was overcome with terror in the presence of the king and queen. 7 Furious, the king got up and left the banquet for the palace garden. But Haman stood up to beg Queen Esther for his life. He saw clearly that the king's mood meant a bad end for him. 8 The king returned from the palace garden to the banquet room just as Haman was kneeling on the couch where Esther was reclining. "Will you even molest the queen while I am in the house?" the king said. The words had barely left the king's mouth before covering Haman's face with dread. 9 Harbona, one of the eunuchs serving the king, said, "Sir, look! There's the stake that Haman made for Mordecai, the man who spoke up and did something good for the king. It's standing at Haman's house—seventy-five feet high." "Impale him on it!" the king ordered. 10 So they impaled Haman on the very pole that he had set up for Mordecai, and the king's anger went away.

(א) ויבא המלך והמן לשתות עם אסתר המלכה :
(ב) ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני במשתה
הזו מה שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה
בקשתך עד חצי המלכות ותעש : (ג) ותען אסתר
המלכה ותאמר אם מצאתי חן בעיניך המלך
ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי
בבקשתי : (ד) כי נמכרנו אני ועמי להשמיד
להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו
החרשתי כי אין הצר שנה בגזק המלך : ס (ה)
ויאמר המלך אחשוורוש ויאמר לאסתר המלכה
מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות
כן : (ו) ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע
הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה : (ז)
והמלך קם בחמתו ממשתה הזו אל גנת הבית
והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי
ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך : (ח)
והמלך שב מגנת הבית אל בית משתה הזו
והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה ויאמר
המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית הדבר
יצא מפי המלך ופני המן חפו : ס (ט) ויאמר
חרבונה אחד מן השוריים לפני המלך גם הנה
העץ אשר עשה המן למרדכי אשר דבר טוב על
המלך עמד בבית המן גבה חמשים אמה ויאמר
המלך תלהו עליו : (י) ויתלו את המן על העץ
אשר הכיו למרדכי וחמת המלך שככה : פ